

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **B. B.**, bytom L., v dovolacom konaní právne zastúpený JUDr. E. B., advokátkou v R., proti odporcovi **J. B.**, bytom L., o zaplataenie 2127,53-€,vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 10C 118/2010, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. februára 2011 sp.zn. 14Co/317/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ návrhom podaným dňa 19. mája 2010 sa domáhal zaplataenia istiny vo výške 2 127,5-€. , ktorá pozostáva zo sumy 663,87 -€ z titulu bezdôvodného obohatenia (navrhovateľ dňa 9. februára 2004 odporcovi zaplatil u notára sumu vo výške 20.000,-Sk z dôvodu, že bol odporcom prinútený pod hrozbami fyzického násilia a z obavy , že odporca svoje vyhrážky uskutoční), sumy 177,48€ titulom náhrady škody za rozobratý plot a sumy 1286,18€ titulom náhrady škody za poškodenie garáže.

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 18. októbra 2010 č.k. 10C 118/2010-99 návrh navrhovateľa zamietol, a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania v sume 460,64-€. V odôvodnení uviedol že odporca sa úspešne dovolal premlčania, a preto

súd navrhovateľovi ex lege premlčané právo nemohol priznať a to s poukazom na ust. § 106 os. 1, § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľa rozsudkom z 8. februára 2011 sp.zn. 14Co 317/2010 napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a odporcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, o premlčaní jednotlivých nárokov, ktoré si navrhovateľ uplatnil. Zdôraznil, že v dôsledku účinne vznesenej námietke premlčania zo strany odporcu, nebolo možné nároky priznať.

Proti tomuto rozsudku podal dovolanie navrhovateľ, ktoré odôvodnil dovolacím dôvodom v zmysle §241 ods. 2 písm. c) O.s.p. Poukázal na to, že svoje nároky na náhradu škody voči odporcovi uplatnil už skôr, ako podal návrh na začatie konania v tejto právnej veci, teda si uplatnil právo v zákonom stanovenej lehote a to formou viacerých podaní, a to jednak v trestnom konaní ako i na orgánoch štátnej správy. O týchto skutočnostiach svedčí aj množstvo písomných podaní. Rovnako poukázal na to že odvolací súd sa nezaoberal tým, že prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal ním navrhnuté dôkazy.

Odporca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho

súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonnom ustanovení skutočne trpí.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či

konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v § 237 O.s.p. Nezistil, ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p..

Treba uviesť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných vád ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k jednej z týchto vád ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád. Navrhovateľ existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Podané dovolanie navrhovateľ dôvodil v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p., ktorým namietal že rozhodnutie odvolacieho ako aj prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, tento dôvod môže byť odôvodnením dovolania len v prípade, ak je dovolanie prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle

§ 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Dovolací súd považuje za potrebné k dovolaniu navrhovateľa, v ktorom okrajovo poukázal na nevykonanie ním navrhovaných dôkazov ako i neodôvodnenie ich nevykonania v rozhodnutiach súdov uviesť že, do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi, hodnotením a vykonaním dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Dovolateľ namietal, že odvolací súd ako i súd prvého stupňa vo veci samej sa nevyporiadali so všetkými dôkazmi, ktoré rozviedol v dovolaní.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, *prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil*. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami, a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotného rozhodnutia ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie treba totiž chápať aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie, a vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 druhú vetu O.s.p.), nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí z 26. marca 1992 sp. zn. 4 Cdo 6/92 (R. č. 37/1993) vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcich k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p.: „Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom“. V rozhodnutí z 27. novembra 1997 sp.zn. Obdo V 56/98 (R. č. 125/1999) uviedol, že „ak súd v priebehu konania nevykoná všetky dôkazy navrhované účastníkmi, resp. vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení“.

Nevykonaním navrhovateľom navrhovaného dokazovania nedošlo teda ani k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Dovolací súd môže v dovolacom konaní prihliadnuť k takýmto namietaným nedostatkom len vtedy, ak je splnený predpoklad prípustnosti dovolania (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Tvrdenie o neúplnosti vykonaného dokazovania, resp. že odvolací súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, predstavuje dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolací súd je názoru, že odvolací súd a súd prvého stupňa dostatočne odôvodnili svoje rozsudky vo veci samej ako i skutočnosti, prečo nevykonali dôkazy navrhované navrhovateľom.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd však odporcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. augusta 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á , v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta